

บทบาทของสภาการฝึกหัดครู

นายสุรพล พุฒคำ

006051

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

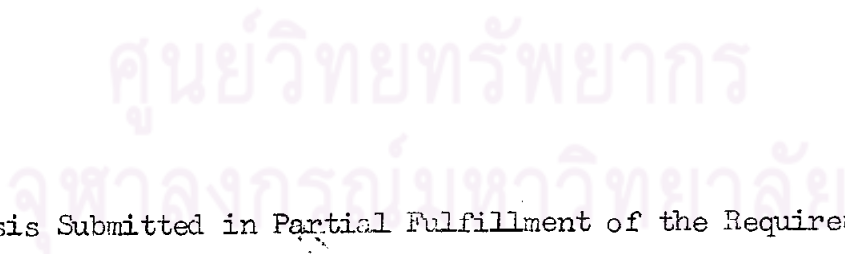
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

Roles of the Teacher Education Council

Mr. Su -ra-pon Put -kam

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Education Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

เปอร์เซ็นต์ และฐานนิยม (Mode)

ตอนที่ 3 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสภาการฝึกหัดครู โดยใช้แบบสอบถาม สอบถามกรรมการสภาการฝึกหัดครูยุคปัจจุบัน และอธิการวิทยาลัยครูต่าง ๆ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติโดยการหาค่าเปอร์เซ็นต์ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation)

ผลการวิจัย

1. งานที่สภากระทำส่วนใหญ่เป็นงานที่เกี่ยวกับการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย และถอดถอนอธิการ รองอธิการ หัวหน้าสำนักงานอธิการ รองหัวหน้าสำนักงานอธิการ หัวหน้าคณะวิชา รองหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าภาควิชา รองหัวหน้าภาควิชา ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์และผุ้ช่วยศาสตราจารย์ การอนุมัติการให้ปริญญา อนุมัติปริญญาและประกาศนียบัตร การแต่งตั้งกรรมการเพื่อส่งเสริมให้คำแนะนำหรือคำเนิการของวิทยาลัยครู การออกกฎ ข้อบังคับและวางระเบียบของวิทยาลัยครูตลอดจนกำหนดคุณสมบัติและพื้นฐานความรู้ของผู้มีสิทธิ์ เข้าศึกษาในวิทยาลัยครู และวางระเบียบบริหารภายในวิทยาลัยครู และการอนุมัติหลักสูตรต่าง ๆ ส่วนงานที่กระทำน้อยมาก ได้แก่ การหาวิธีการอันจะยังการศึกษาอบรมและวิจัยของคณาจารย์ในวิทยาลัยครู

2. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสภาการฝึกหัดครูได้แก่ การกำหนดความสัมพันธ์ของสภาการฝึกหัดครูกับหน่วยงานอื่นในกระทรวงศึกษาธิการ ความล่าช้าในการปฏิบัติงาน การกำหนดความรับผิดชอบในการตัดสินใจสั่งการที่แน่นอน การใช้วิธีการประนีประนอมในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ มากกว่าการใช้เหตุผล การถูกรอบงำโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคล การสื่อสารเพื่อการประสานงานระหว่างสภาการฝึกหัดครูกับวิทยาลัยครูต่างๆ และการไม่คำนึงถึงจุดมุ่งหมายหลักในการบริหารงานของสภาการฝึกหัดครู

3. ผลการเปรียบเทียบแนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทสภาการฝึกหัดครูของกรรมการสภาการฝึกหัดครูกับอธิการวิทยาลัยครูต่าง ๆ พบว่า งานส่วนใหญ่ที่สภากระทำนั้น

ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ จะมีความเห็นที่อยู่ในระดับเดียวกัน เช่น งานที่กรรมการสภาเห็นว่า เป็นงานที่สภากระทำอยู่ในระดับค่อนข้างมาก กลุ่มอธิการวิทยาลัยครูต่าง ๆ ก็มีความเห็นว่าเป็นงานที่สภากระทำอยู่ในระดับค่อนข้างมากด้วย แต่จะมีงานอยู่บางประเภทที่ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นที่แตกต่างกันได้แก่ การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งและยกฐานะสถาบันการฝึกหัดครู การพิจารณาแต่งตั้งโยกย้าย และถอดถอนหัวหน้าสำนักงานอธิการและรองหัวหน้าสำนักงานอธิการ การให้การรับรองมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาอื่น การเปิดสาขาวิชาใหม่ในระดับปริญญาตรี และการออกข้อบังคับเกี่ยวกับ การให้โอนปริญญาและประกาศนียบัตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Roles of the Teacher Education Council
Name   Mr. Su -ra-pon Put - Kam
Thesis Advisor   Assistant Professor Utai Boonprasert, Ph.D.
Department   Educational Administration
Academic Year   1979

ABSTRACT

Purposes of the Study :

1. To study roles of the teacher education council of Thailand.
2. To study problems and obstacles encountered the Teacher Education Council's performance.
3. To compare the opinion of roles of the teacher education council between the teacher education council committees and directors of teacher college.

Methods and Procedures :

This research was divided into 3 stages as follows :

1. To identify actual roles of the Teacher Education Council through relevant document. Most of the evidence were obtained from the Teacher Education Council reports. Evidence were also gathered from the third stage of this study.
2. To identify problems and obstacles encountered The Council's performance through interviewing member of the Council. Data was also obtained from those who no longer serve as member of the Council, ex-member,

by questionnaires. Data were analyzed and presented in terms of percentage, and mode.

3. Opinions concerning roles and expectation of the Teacher Education Council were surveyed from all present member of the Council and from directors of the teacher colleges throughout the country. The results of analysis were presented in form of percentage, mean and standard deviation.

Result

1. Most of the job teacher education council undertaken were consideration for admission; transfer and discharge of director of the teacher college, of the deputy director, of head of the director's office, of assistant to the head of director's office, dean, associated dean, head of department, vice head of department, professor, associated professor and assistant professor; granting degree, diploma and certificate; setting committees to advise or work in teacher college; setting rules and regulations for teacher college; setting criteria for admission into teacher college, curriculum approved. Work seldom done were to seek to improve the faculty professional experience and research capability.

2. Problems and obstacles of teacher education council were good relation between the Council and the departments in the Ministry of Education, work; delay and red -taped problems on responsibility; decision-making problem; one - man or minority domination; communication and losing sight of major purposes.

3. Opinions of the teacher education council committees and directors of teacher college toward the Teacher Education Council's works were almost concensus. For instance, both groups agreed to the roles of doing (1) granting degree, diploma and certificate; (2) setting criteria for student admission and (3) curriculum approval. However, conflicting opinion appeared in (1) setting and raising status of teaching institutes; (2) accreditation other institutes; and (3) opening new program.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

งานวิจัยเชิงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน ท่านผู้มีความสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จของงานนี้ก็คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุตัย บุญประเสริฐ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการวิจัย ให้ข้อคิดและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสาระสำคัญของวิทยานิพนธ์นี้อย่างใกล้ชิด อาจารย์บุญชู นาถวงษ์ และอาจารย์สวัสดิ์ ทรัพย์จำนง ที่ได้กรุณาแนะนำช่องทาง ให้การตรวจสอบผลงานการวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณ คณะกรรมการสภาการฝึกหัดครู อธิการวิทยาลัยครูต่าง ๆ และอธิการกรรมการสภาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์เป็นรูปเล่มที่ปรากฏออกมานี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย และอาจารย์สรวงแดงจันทร์ ที่ได้กรุณาสนับสนุนทางด้านทุนในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอให้ผลงานชิ้นนี้เป็นเครื่องบูชาคุณครูบาอาจารย์ทั้งหลายที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการบริหารการศึกษา ในสาขาวิชาบริหารการศึกษาแก่ผู้วิจัย

สุรพล พุฒคำ .

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ม
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ณ
รายการตารางประกอบ	ท
รายการรูปภาพประกอบ	ฎ

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
วิธีดำเนินการวิจัย	2
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	4
นิยามของคำต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย	4
ลำดับชั้นในการเสนอข้อมูล	5
2 สภาการฝึกหัดครูแห่งประเทศไทย	7
งานบทบาทของกรมการฝึกหัดครู	7
การกำหนัดสภาการฝึกหัดครู	9

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสภาการฝึกหัดครู	11
โครงสร้างของสภาการฝึกหัดครูตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518	13
องค์ประกอบของสภาการฝึกหัดครู	14
3 บทบาทของสภาการฝึกหัดครูแห่งประเทศไทย	17
แนวความคิดพื้นฐานในการวิเคราะห์บทบาทของสภาการฝึกหัดครู	17
แนวความคิดเกี่ยวกับบทบาท	17
แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแบบใช้คณะกรรมการ.....	20
การวิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างของสภาการฝึกหัดครู	35
การวิเคราะห์องค์ประกอบของสภาการฝึกหัดครู	42
งานของสภาการฝึกหัดครูในช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคม 2518 ถึงเดือน ธันวาคม 2521	43
บทบาทตามความคิดเห็นของกรรมการสภาการฝึกหัดครูและอธิการ วิทยาลัยครูต่าง ๆ	50
ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสภาการฝึกหัดครู	76
4 สรุปผลการวิจัย และอภิปรายและข้อเสนอแนะ	105
ผลการวิจัย	107
อภิปรายผลการวิจัย	112
ข้อเสนอแนะ	115

สารบัญ(ต่อ)

บทที่

หน้า

บรรณานุกรม	118
ภาคผนวก	122
ประวัติผู้เขียน	146

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.	จำนวนครั้งของการประชุมสภาการฝึกหัดครูในแต่ละปี	44
2.	งานที่สภาการฝึกหัดครูปฏิบัติตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 - 2521 ...	45
3	ผลการส่ง -รับแบบสอบถามจากประชากร	51
4	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
5	ผลการวิเคราะห์บทบาทของสภาการฝึกหัดครูตามความคิดเห็น ของกรรมการสภาการฝึกหัดครู	55
6	ผลการวิเคราะห์บทบาทของสภาการฝึกหัดครูตามความคิดเห็น ของอธิการวิทยาลัยครูต่าง ๆ	62
7	ผลการวิเคราะห์บทบาทของสภาการฝึกหัดครูตามความคิดเห็น ของกรรมการสภาการฝึกหัดครูและอธิการวิทยาลัยครูต่าง ๆ ..	69
8	จำนวนประชากรที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการกำหนดความ สัมพันธ์ของสภาการฝึกหัดครูกับหน่วยงานอื่นในกระทรวงศึกษา- ธิการ	80
9	จำนวนประชากรที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาความล่าช้าในการ ปฏิบัติงาน	83
10.	จำนวนประชากรที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาความสิ้นเปลืองใน การบริหารงานโดยสภาการฝึกหัดครูเมื่อเทียบกับผลงานที่ได้ ..	85
11	จำนวนประชากรที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการกำหนดผู้รับผิดชอบ ในการตัดสินใจสั่งการที่แน่นอน	87

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

12	จำนวนประชากรที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการซ้ำซ้อนหน้าที่ การงานกับหน่วยงานอื่น	89
13	จำนวนประชากรที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งของ กรรมการสภาการฝึกหัดครู	91
14	จำนวนประชากรที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการใช้วิธีการประนี- ประนอมในการตัดสินปัญหาต่าง ๆ ของสภาการฝึกหัดครู ...	93
15	จำนวนประชากรที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการถูกรวบงำ โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคล	95
16	จำนวนประชากรที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาลักษณะของคณะ- กรรมการ	98
17	จำนวนประชากรที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสื่อสารเพื่อ การประสานงานระหว่างสภาการฝึกหัดครูกับวิทยาลัยครูต่าง ๆ	100
18	จำนวนประชากรที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการไม่คำนึงถึง จุดมุ่งหมายหลักในการบริหารงานของสภาการฝึกหัดครู	102

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการรูปภาพประกอบ

รูปภาพที่

หน้า

1	ความสัมพันธ์ของสภาการฝึกหัดครูกับกรมการฝึกหัดครู	13
2	กรมการสภาการฝึกหัดครูจากตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ	16
3	ความสัมพันธ์ของสภาการฝึกหัดครูตามพระราชบัญญัติ.....	37
4	ความสัมพันธ์ของสภาการฝึกหัดครูในฐานะสภาที่ปรึกษากรมการฝึกหัดครู	38
5	ความสัมพันธ์ของสภาการฝึกหัดครูในฐานะผู้ช่วยกระทรวงศึกษาธิการ	39
6	ความสัมพันธ์ของสภาการฝึกหัดครูในฐานะกรรมการผู้บริหาร.....	40
7	การเปรียบเทียบกรมการสภาการฝึกหัดครูตามพระราชบัญญัติ....	42

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย